

30

se Západočeskou univerzitou

Kampus Západočeské univerzity v roce 1998.
Rada budov už je hotova, řada jich ještě schází.

let

Že život začíná ve třiceti? Pro Západočeskou univerzitu je to jen fráze. Třicátiny sice letos slaví, ale o začínajícím životě nemůže být řeč, protože univerzita žije už od roku 1991 a hodlá v tom rozhodně pokračovat. Přesvědčí vás o tom článek, který vás její historií provede.

text: **Pavel Korelus**
foto: **archiv ZČU**

1991–2000

Plán, v počátcích připomínající spíše sen, se stal skutečností, když se Vysoká škola strojní a elektrotechnická v Plzni spojila s Pedagogickou fakultou Univerzity Karlovy. Tak vznikla Západočeská univerzita v Plzni. Zákon o jejím zřízení vstoupil v platnost v sobotu 28. září 1991.

ZČU se na startovní čáru postavila s pětící fakult – strojní, elektrotechnickou, pedagogickou, aplikovaných věd a ekonomickou (s pobočkou v Plzni i Chebu) a v čele s prvním rektorem Jiřím Holendou. „Zdůrazňovali jsme, že univerzita není seskupení zcela nezávislých fakult, ale kvalitativně nový celek. Předobrazem – poeticky

řečeno – byla katedrála sv. Bartoloměje se svými stejně mohutnými pilíři sklenutými v monumentální celek,“ vzpomínal už jako emeritní rektor.

Další krok ve sjednocování mladé univerzity přináší začátek akademického roku 1992/1993. Fakulta strojní a Fakulta aplikovaných věd se stěhují do rostoucího areálu kampusu na Borech a 15. září může začít výuka. Kromě těchto studentů ovšem začíná ZČU vzdělávat také seniory – otevřela se Univerzita třetího věku.

Fakulta právnická je velký úspěch ZČU. Vzniká v roce 1993 jako čtvrtá právnická fakulta v České republice a od začátku se setkává s velkým zájmem studentů. Při fakultě mimochodem vzniká i Středisko humanitních studií, což je zárodek budoucí Fakulty humanitních studií, dnešní filozofické. Ale na to je ještě šest let čas. V akademickém roce 1993/1994 zavádí ZČU jako první česká univerzita kreditní systém výuky. Kampus na Borech nepřestává růst a studenti i zaměstnanci přihlížejí stavbě pavilonu katedry materiálu a katedry fyziky. 28. února 1995 zakončil rektor Jiří Holenda své první

funkční období a hned 1. března zahájil druhé. Strategický plán rozvoje Západočeské univerzity byl a stále je důležitý dokument. Ten první, který v roce 1996 přijímá vedení, kolegium, vědecká rada i senát ZČU, vytyčí cestu k vytvoření moderní, úspěšné univerzity. Je to i rok, kdy se v kampusu otevírají novostavby rektorátu, menzy a tělocvičny. Univerzita se též rozrostla o vydavatelství a velmi důležitý Zahraniční odbor, protože ačkoliv má hrát podstatnou roli v regionu, kontakty se zahraničím jsou stejně významné.

Jak propojování regionu a zahraničí může vypadat v praxi, se ostatně ukazuje hned napřesrok. ZČU spolu s podnikatelským a inovačním centrem BIC zakládá na Borských polích Vědeckotechnický park, který se rychle dostává na mapu Evropy, a tím i posiluje vztahy s plzeňským magistrátem.

V roce 1998 předává rektor Jiří Holenda na konci svého druhého období slibně se rozvíjející univerzitu nástupci Zdeňku Vostrackému. Děje se tak zároveň v roce, kdy sloučením dílčích fakultních knihoven vzniká jednotná Univerzitní knihovna, v kampusu se otevírá moderní Centrum informatizace a výpočetní techniky a zavádí se Jednotný identifikační systém karet se zkratkou JIS, důvěrně známý všem studentům i zaměstnancům. Jako sedmá fakulta Západočeské univerzity vzniká v roce 1999 Fakulta humanitních studií. Univerzita si ten rok navíc připisuje další prvenství, neboť poprvé zasedá její správní rada, což je v historii českého vysokého školství zcela nový institut.

Rok 2000, nové tisíciletí. Univerzitě přináší součást, která něco nového slibuje už názvem. Vysokoškolský ústav Nové technologie – výzkumné centrum neboli NTC sice nejprve sídlí v podkroví Centra informatizace a výpočetní techniky, ale o jeho potenciálu nikdo nepochybuje. Vznikem NTC navíc jako by končila první důležitá kapitola univerzity, tedy záměr vytvořit v Plzni instituci s důrazem na vzdělávání i na vědu. A další kapitola začíná.

2001–2010

Rektor Zdeněk Vostracký zahajuje v roce 2001 druhé funkční období a Západočeská univerzita v Plzni může po deseti letech od vzniku bilancovat. „Dnes je univerzita s téměř třinácti tisíci studenty a zaměstnanci největší institucí ve městě a regionu. Je nepochybně nejvýznamnějším zdrojem vzdělanosti a budoucí prosperity,“ zamýšlí se rektor a zmiňuje vizi ZČU: „Partnerstvím s univerzitou na cestě k úspěchu ve společnosti, založené na znalostech a tvůrčím potenciálu.“ K desátým

Budoucí učitelky a učitelé, právě jsou 90. léta a konají se přijímačky na Fakultu pedagogickou.

První absolventi Fakulty ekonomické v Chebu promovali v červenci 1993. Diplomy jim předával děkan Rudolf Kopek.

narozeninám dostává ZČU novou budovu Univerzitní knihovny v kampusu a Ústav mezioborových studií, v roce 2002 vypuká v kampusu další významná stavba – pokládá se základní kámen budovy Fakulty elektrotechnické.

Od března 2004 stojí v čele Západočeské univerzity už její třetí rektor Josef Průša, který školu dobře zná, protože byl v letech 1990–1998 jejím kvestorem. Jeho první den byl symbolický. „Univerzita měla v době mého převzetí rektorské funkce téměř ukončenu jednu významnou etapu – investiční rozvoj areálu na Borech. Ještě jako kvestor ZČU jsem zahájil v roce 1998 jednání s MŠMT o výstavbě budovy Fakulty elektrotechnické. Tato budova byla dne 1. března 2004, právě v den mého nástupu do funkce rektora, dodavatelskou firmou předána do užívání.“

Jako jedna z nejmladších uměleckých vysokých škol v České republice se v roce 2004 otevírá Ústav umění a designu. Než bude fakultou nesoucí jméno světového designéra, ještě chvíli potrvá, nicméně mladé talentované lidi láká a rozvíjí už od počátku. Zato Fakulta humanitních studií je od roku 2005 minulostí. Nekončí, ale začíná nanovo, neboť mění název na Fakultu filozofickou. Mezitím se Fakulta právnická stěhuje do reprezentativní, památkově chráněné budovy v sadech Pětatřicátníků, jejíž rekonstrukce právě skončila. Ani v roce 2006, v patnáctém roce existence, rozvoj univerzity nepřibrzduje. Naopak odborné týmy zahajují přípravu projektu s tajuplným názvem VaVpI, pod nímž se skrývá výstavba a vybavení výzkumných center. Kromě toho se poprvé koná festival Věda a technika v ulicích Plzně. O rok později přijímá ZČU etický kodex, fungovat začíná Informační a poradenské centrum a na dohled je další fakulta. Fakulta zdravotnických studií se stává v pořadí osmou fakultou ZČU. Vznikla ze soukromé Vysoké školy Plzeň, jejíž studenti a zaměstnanci se stali členy akademické obce. Kromě fakulty však dává rok 2008 univerzitě i celouniverzitní Ústav jazykové přípravy, v němž se změnilo někdejší Centrum jazykové přípravy Fakulty filozofické. V roce 2010 přijímá ZČU jednotný vizuální styl, který s aktualizací používá dodnes, a dvacet let tedy bude moci oslavit se vši parádou a s novou tváří.

Jaro roku 2000 v Laboratoři systémů řízení Fakulty aplikovaných věd.

2011–2021

Západočeská univerzita slaví dvacet let! Dá se říct, že jako dárek dostává dnes už notoricky známé, tehdy však neokoukané trojúhelníkové logo, které Úřad průmyslového vlastnictví zaregistroval jako ochrannou známku. Důležitá je však i změna ve vedení univerzity, neboť rektor Josef Průša předává po druhém období žezlo své nástupkyni Iloně Mauritzové. Nová rektorka chce změnit pohled na ZČU a představit ji jako jednotnou školu, což naprosto souzní se záměrem jejích zakladatelů a přiřovnáním ke katedrále: „Chci ji stmelovat, podporovat spolupráci mezi fakultami, ústavy, klást důraz na interdisciplinaritu.“

Rozvoj univerzity mezitím pokračuje. Rok 2012 přináší zahájení stavby výzkumného centra excelence NTIS, která skončí dva roky nato, a kromě vědců nabídne zázemí i studentům Fakulty aplikovaných věd. Jiná stavba v roce 2012 končí – Ústav umění a designu dokončil novou budovu, v roce 2013 se stává devátou fakultou ZČU a v roce 2014 dokončuje proměnu přijetím názvu Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara.

Současný rektor Miroslav Holeček střídá Ilonu Mauritzovou v roce 2015, který také není nevýznamný. Univerzita se rozrůstá o další dvě výzkumná centra – RICE Fakulty elektrotechnické a RTI Fakulty strojní. Věda a výzkum se i díky tomu těsně provazují se studiem, a právě na tom chce nový rektor stavět, neboť permanentní spolupráci s firmami a institucemi považuje za mimořádně důležitou. „Do společných vývojových a inovačních aktivit zapojíme studenty, a firmy si tak budou moci cíleně nalézt a připravit své budoucí zaměstnance,“ dodal Holeček.

Jako doklad slov nového rektora slaví ZČU v roce 2016 výročí 25 let s mottem „Jste připraveni na čtvrtou průmyslovou revoluci? My ano“.

Velký úspěch přinesl Západočeské univerzitě rok 2018. Vlastně šlo o začátek série úspěchů. Fakulta elektrotechnická a výzkumné centrum NTC získaly jako první dvě součásti prestižní ocenění Evropské komise HR Award, jež dokládá, že za jednu z priorit považují vytváření kvalitních podmínek pro práci svých zaměstnanců. Do března 2021 se k nim přidá ještě dalších pět součástí – fakulty strojní a aplikovaných věd se svými výzkumnými centry, filozofická, pedagogická a právnická.

Další milník přichází v následujícím roce 2019, kdy rektor Miroslav Holeček zahajuje druhé funkční období. ZČU totiž získává institucionální akreditaci pro jedenáct oblastí vzdělávání, ve kterých si může sama

schvalovat studijní programy. Pro budoucí rozvoj školy jde o velmi důležitý rok, v němž navíc po letech plánů ke kampusu na Borech začíná také jezdit tramvaj.

Rok 2020 na Západočeské univerzitě stejně jako všude jinde sice poznamenává nástup pandemie koronaviru, ale škola se nezastavuje. Díky podpoře Karlovarského kraje a města Cheb rozšiřuje studijní nabídku Fakulta ekonomická v Chebu, kde začne působit i Fakulta pedagogická, a univerzita vyhlíží nadcházející rok.

V roce 2021 už listujete časopisem Z a v něm čtete tento článek. Držíte v rukou důkaz, že Západočeská univerzita v Plzni má za sebou bohatých 30 let, během nichž se neustále vyvíjela, a před sebou má slibnou budoucnost, která může na třicetiletém základu pevně stát. ●

Než se stal fakultou se jménem Ladislava Sutnara a s vlastní budovou, sídlil Ústav umění a designu i v budově Fakulty strojní. Snímek je z roku 2009.

ZČU spustila k 30 letům speciální web s adresou zcu.cz/30let. Najdete tam další zajímavosti z historie i současnosti, logo oslav i jeho autorku a můžete ve vědomostním kvízu soutěžit o ceny.

Studovali vysokou školu, absolvovali univerzitu

text: Pavel Korelus

Studenti nastupují na vysoké školy z různých důvodů, nicméně cíl mají společný – stát se absolventy, získat vzdělání, diplom a titul jako potvrzení a dobrou startovní pozici do budoucího života. Představme si teď situaci prvních absolventů Západočeské univerzity v Plzni, kteří vystudovali úplně novou vysokou školu, respektive už univerzitu.